

[Rosing.]

Jeg har været medlem af folketinget, er sket betydelige lønforbedringer inden for visse grupper, og det takker jeg for. Det kan sikkert også huskes, at jeg gennem årene under behandling af normeringslove for Grønland har været talsmand for at forbedre de lavest lønnede grønlandske tjenestemænds, bestillingsmænds, lønvilkår, så lønningerne kunne svare til leveomkostningerne i Grønland. Det lykkedes heldigvis for nogle, men desværre ikke for alle.

I det foreliggende forslag vil man stadig bibeholde 1. lønramme for omkring 240 grønlandske tjenestemænd, som tilsyneladende er fuldstændig forankret i den lønklasse hele deres funktionstid ud. Jeg tror, jeg kan sige, at min kollega, landsrådet og andre grønlændere har den opfattelse, at tiden er inde til at nedlægge denne lønramme, så disse forsømte tjenestemænd kan få oprykninger i de følgende lønrammer.

Jeg skal ved denne lejlighed ikke gentage alt, hvad jeg har sagt fra denne talerstol om denne lønningsklasse, blot nævne et enkelt eksempel, som i det store og hele må gælde for de allerfleste af de nævnte tjenestemænd. Her tager jeg f. eks. 29 lærere, som de andre ordførere har berørt, som eksempel. Alle de andre lærere er for længst oprykket i 7., 12. og 13. lønramme og har dermed nu mulighed for oprykning til 21. og 23. lønramme. Af de 29 lærere er 15, som har den samme uddannelse som deres kolleger, oprykket i 7. lønramme og har således fået den tiltrængte lønforbedring, som deres kolleger ikke må få. Disse omhandlede 29 lærere har gennem årene deltaget i kurser næsten hvert år for at få den nødvendige fornyelse i undervisningen, som skolens udvikling har krav på. I en tid, hvor grønlandske lærere er en mangelvare, underviser disse lærere i de samme fag og i de samme klasser på lige fod med deres grønlandske kolleger — danske kolleger også — som er placeret i 12. og 13. lønramme. Denne meget ringe placering er ikke alene ganske urimelig, men også en belastning for det daglige arbejde i Grønland, en alvorlig hindring for samarbejdet i skolen. Eventuel oprykning for denne og andre grupper i de følgende lønrammer kræver sandelig ikke et stort offer for staten. En dag nedlægges disse stillinger ved ledighed — det må man under-

streges — og mange af disse tjenestemænd har været i statens tjeneste i over 20-30 år, så det varer ikke forfærdelig længe, før mange af dem bliver pensioneret. Jeg vil derfor endnu én gang opfordre ministeren til at gøre noget for disse tjenestemænd.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann): Alle ordførere her har nogenlunde berørt de samme hovedproblemer, nemlig de betydelige lønforskelle, der er tale om, og jeg skal derfor først gøre nogle enkelte bemærkninger til enkeltheder i de enkelte ordføreres udtalelser her og så til sidst udtale mig om dette mere afgørende principielle spørgsmål.

Til det ærede medlem hr. Ivar Nørgaard vil jeg gerne bemærke, at det jo er rigtigt, som jeg også skal vende tilbage til, at skatternes stigninger, herunder momsens, har gjort, at rådighedsbeløbet for tjenestemændene hernede er mindre i den aktuelle sammenligning. Men jeg vil dog lige pege på, at man samtidig har forøget afgifterne i Grønland både på spiritus, cigaretter og andre ting, samtidig med at man har gennemført en helt ny skatteform, nemlig en afgift på motorøretøjer.

Fødestedskriteriet er der rørt ved af en række ordførere. Jeg tror, at det eneste, jeg skal bemærke om det i første omgang til det ærede medlem hr. Ivar Nørgaard, er, at man nok bør kunne enes om, at fødestedskriteriet må underkastes korrektioner. Om nødvendigheden deraf har jeg ikke mødt nogen tvivl hos dem, der føler sig ansvarlige for de grønlandske anliggender. Det ærede medlem hr. Knud Hertling har rejst problemet nu igen, som han plejer at gøre det. Det ærede medlem har i mange år, jeg tror siden 1964, været medlem af Grønlandsrådet, mange år medlem af dette høje ting og har ved alle de lejligheder, hvor det ærede medlem har talt kritisk om fødestedskriteriet, omhyggeligt undladt at pege på, hvad man kunne sætte i stedet for, og jeg vægrer mig alligevel ved at tro, at det ærede medlem virkelig turde tage ansvaret for at sige: nu sletter vi stik imod den bedømmelse, som de anlægges, der har forhandlingen med dem, som skal ansættes deroppe, som har føling med, hvor vanskelig eller hvor let rekrutteringen er, nu sletter vi det kriterium. Men dermed er jo ikke sagt, at der